

Glazbene poruke tolerancije

Spaja glazbenike
- Idan Raichel

U sklopu židovske tradicionalne manifestacije »Bejahad« na opatijskoj Ljetnoj pozornici nastupio je izraelski glazbenik Idan Raichel. Taj mladi pijanist, skladatelj i producent opatijskoj je publici predstavio projekt koji djeluje od 2002., a koji se temelji na viziji suradnje s glazbenicima iz brojnih kultura koji zajednički stvaraju nešto što nadilazi granice i političke konotacije. Raichelove fuzije glazbe različitih etničkih skupina od sada su spojile više od 80 glazbenika od 16 do 80 godina koji su svirali u različitim formacijama. U specifičnom spoju afričkih, latinoameričkih, karipskih i bliskoi-

stičnih tradicija, Raichel šalje poruku tolerancije, suradnje i ljepote kreiranja novih glazbenih oblika koji su plod ljubavi, poštovanja i međusobnog razumijevanja kulturnih različitosti.

Iako dugi dreadlocks koji vire iz crnog turbana njegovu pojavu čine dojmljivom, Idan Raichel nije dominantna figura u ovoj priči, niti predstavlja frontmana u klasičnom smislu. Njegova je uloga da spaja glazbenike, svira klavijature i nenametljivo predstavlja projekt i članove benda. Koncert je počeo meditativnom jazz fantazijom na klaviru solo. Idan Raichel je već na samom početku najavio ras-koš dinamika i emocija koje

U specifičnom spoju afričkih, latinoameričkih, karipskih i bliskoi- stičnih tradicija, Raichel šalje poruku tolerancije, suradnje i ljepote kreiranja novih glazbenih oblika kao ploda međusobnog razumijevanja

su nastavile kontinuirano zvirati s pozornice, a koje je opatijska publika jako brzo prepoznala i pratila.

Spoj različitosti

Skladbe koje su uslijedile postupno su uključivale sve više glazbenika. Osim klavijatura i klasičnog rock-trio sastava (gitara, bubanj i bas), s pozornice su dolazila još tri sloja zvuka – perkusije, vokali i različiti puhački instrumenti. Pritom je slojevitost zvuka bila dodatno obogaćena folklornim vokalnim ukrasima i mijenjanjem boja kroz korištenje klasične ili tradicionalne flaute i klarineta ili pak klasične gitare i tradicionalne lutnje. Također,

S. RUBINIC

Posebnosti vlastitih kultura glazbenici unijeli u zajednički zvuk

OVACIJE Koncert je uz ovacije i dugotrajan pljesak završio i s rasprodanim nosacima zvuka

Oduševljena publika pjevušila je s bendom

kombinacija vokala Izraelke Maye Avraham, jemenskog blues glazbenika Ravida Kahalanija i fantastične Somali, mlade jazz pjevačice istočnoafričkog porijekla, u pravom je smislu predstavila ljepotu spoja različitosti.

Svi članovi benda unosili su

svoju osobnu notu potpunom zvuku i time ravnopravno sudjelovali u zajedničkoj kreaciji. Naime, Idan Raichel Projekt je zapravo skupina glazbenika koji imaju svoju samostalnu karijeru, a u ovom projektu suraduju tako što u zajednički zvuk unose posebnosti svojih vlastitih kultura.

»Tapiserija zvuka«

Pritom njihove različitosti ne postaju bezlične jer su svedene na zajednički nazivnik i urojene u zajednički zvuk, nego pridonose radanju jedne nove i jedinstvene glazbene strukture koja izranja iz jaza i grana se u folk/rock/pop žanrove. Kompleksnost zvuka koji nastaje kroz kombinaciju jednostavnih elemenata često opisuju kao »bogatu tapiseriju zvuka.«

Iako su tekstovi pjesama bili na arapskom, svahiliju ili

hebrejskom, s obzirom na to da su živahnije skladbe u refrenima sadržavale vokalne univerzalije kao što su »na, na, na« ili »je, je, je«, mnogi u publici su se pridružili veselju na pozornici i razbijajući komornu atmosferu i sjedenje na koncertu, poskočili na noge i pjevušili zajedno s bendom.

Koncert je uz ovacije i dugotrajan pljesak završio s nekoliko dodataka i rasprodanim nosacima zvuka. Ono što se dogodilo u Opatiji zajedničko je svim nastupima ovog projekta od Opera House u Sydneyu, Summer Stagea u njujorškom Central Parku, Kodak Theatra u Los Angelesu, pa do Singapora, New Delhija ili Hong Konga, a to je suptilno osvješćivanje posebnosti među kulturama, ali i slavljenje zajedništva i onoga u čemu smo svi jednaki.

Maša BOGOJEVA MAGZAN